XVI-ik évfolyam. 31-ik szám. Kőszeg, 1896. augusztus 2-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

A kongresszusok.

Ebben a millenniumos országban, a mint a külföldön barátaink némi tisztelettel, ellenségeink pedig bizonyos kicsinyléssel jelenleg nevezik édes hazánkat, ebben a milleniumos országban Budapest most a kongresszusok városa. Ezredéves ünnepünk kedvező alkalom arra, hogy ne csak hazánkból, hanem Európából, sőt ama tengerentuli országokból is, melyek a modern civilisatioval lépést haladni kivánnak, ide hozzánk gyülekezzenek mindazok, a kiket közös munkakör, közös törekvések az egyesülésre ösztönöznek.

Igy a nyár beköszönte óta Magyarország vendéglátó fővárosába bucsut járt hazánk, valamint a küllöld müvelt társadalmának sok száz és száz jeles képviselője, hogy itt érintkezésbe léphessen testületi és tiszttársaival. Egymásután köszönthettük falaink közt a sajtó, a vasuti technikusok, az elektrotechnikusok, a czukorgyárosok, a posta- és távirdaügy szellemi munkásainak nemzetközi kongresszusait; a kereskedelmi, a tanügyi országos kongresszusokat; a gyógyszerészek kongresszusát, mely az idén első izben jött össze; az állatvédők kongresszusát; a napidijasok országos gyülését stb. stb. Nagy pedig azoknak az országos és nemzetközi kongresszusoknak, konferencziáknak és gyüléseknek a sora, a melyek a még hátralevő hónapokra mind fővárosunkat választották folyó évi találkozásuk helyéül. A mennyi országos és nemzetközi testület, egyesület és érdekcsoport csak létezik, az ebben az ezredévben kevés hijján mind idekerül Budapestre, melynek bőven nyilik alkalma kimutatni a magyar vendégszeretetet.

Nem is csekély teherrel jár az a nagy vendéglátás. Egész vagyont képvisel az az összeg, melyet a főváros törvényhatósága e czélra a f. évi költségvetésébe illesztett; a kormány, testületek, egyletek és egyesek mélyen nyulnak zsebeikbe, hogy tisztességgel tegyenek ki magukért. Szintén meglehetős vagyonra rug az a kiadás, melyet a kiállitás igazgatósága viselni kénytelen, hogy kongresszista vendégeit a kiállitási ünnepélyek csarnokában legalább egyszer ültesse teritett asztalhoz. Mert hiába, minden kongresszus eszmeiszommal jár. Az ünnepélyes emelkedett hangulatnak utóvégre is kell hogy lehetőleg pezsgő mellett, lelkes tósztokban nyerjen kifejezést. De bár senkisem utazik kongresszusra, hogy ott koplalási kurán menjen keresztül, többnyire mégsem a vendéglős az egyedüli, ki ezen összejövetelek hasznát látja.

A befolyás, melyet a legtöbb kongresszus a világ menetére gyakorol, nem kicsinylendő. Nem kicsinylendő, legyen az akár káros, ha tudniillik valamely érdekcsoport azért szövetkezik, hogy kartellek s egyéb megbeszélések utján az általános jólét rovására önző czéloknak szolgáljon; nem kicsinylendő, ha ez a befolyás hasznos az általános jólét, a müveltség, a világforgalom szabályozása, emelése által.

A kongresszus, melynek kedvéért ki-ki elhagyta szükebb hazáját, megszokott otthonát, hogy megismerkedjék mások viszonyaival, nézeteivel, mivel az ut benyomásai, idegen népekkel való érintkezés által tágul a látkör, mig az előitéletek eloszlanak, — már ezen hatásánál fogva is áldásosnak mondható, ha működése egyéb haszonnal nem is járna.

De a kongresszusi tanácskozásokon rendesen az egybegyült társadalmi osztály eliteje viszi a vezérszót, kifejezést ád nem egy üdvös eszmének, javasol hasznos ujitásokat és jótékony intézményeket kezdeményez. Nagy fontosságu kérdések tisztázása, melyek országok müveltségére és kulturális haladására döntő befolyással birhatnak, czélszerü reformok inaugurálását eredményezi. Előadások, fejtegetések, viták mozditják elő a szakmüvelődést. Egyik is, másik is megnyitja tapasztalatainak bő tárházát, hogy mindnyájan meritthessenek belőle gazdag tanulságot. Már az az egyöntetüség, melyet bizonyos kezeléseknél — p. o. a posta- és távirdánál — a kongresszusok megállapodásai folytán világszerte elértek, nagy vivmánynak számitható.

Ezeréves hazánkra nézve azonban az a körülmény, hogy Budapest az idén mint „a kongresszusok városa“ szerepel, sokféle jelentőséggel bir. Nem utolsó azok közt a közgazdasági. Nemcsak az által, hogy e vendéglátás következtében sok pénz cseréli gazdáját, forgalomba kerül, hogy ezek a külföldi vendégek a legszeretetreméltóbb fogadtatás mellett is sajátjából mégis nem csekély összeget költ, mely a külföld erejéből van meritve, azonban a mienknek gyarapitására szolgál. De a külföld e legmüveltebb képviselői megismerkednek velünk és még mindig exotikusnak vélt országunkkal, látják közgazdasági, ipari, kereskedelmi fejlődésünket. Látják a kiállitást és meggyőződnek, hogy egyik-másik tárgygyal mi is előnyösen részt vehetünk az általános versenyben; hogy nálunk is lehet vásárolni. S vásárolnak is, ha egyebet nem, egy-két emléktárgyat (abból az exotikus országból) S mikor hazakerülnek és a hivatalos jelentések megtétele után elmesélik, hogy és miként folyt a soruk itt a kelet határainál, hát akkor lehet, hogy egy-két komoly szóval is hozzájárulnak ahhoz, hogy az Európában felőlünk és országunk felől még mindig uralkodó balnézetek valahára kivesszenek.

És ha külföldi vendégeink egy parányi kis

TÁRCA.

Közlemények a zenetörténetből.

(Folytatás.)

Az összhangzatos polyphonia tetőpontját Bach Sebestyén Jánosban érte el.

Az orgona-fuga és a különböző choralalakzatok magukban véve önálló világot jeleznek.

Azok forrásaikat és czéljaikat a choralban és a vallásos áhitatosságban birják.

Az uj egyház saját dallamai, a minő Luthernek „Erős vár a mi Istenünk“-félo chorálja, a belső meggyőződés kifejezésének jellegét viselik magukon.

A mint már fennebb mondva volt, a protestáns egyház az egyházközségéneket ismét behozta s ez szükségessé tette, hogy a melodia a legkönnyebben hallható legfelső hangra áthelyeztessék, szükségessé tette továbbá az orgonakiséretet, mely hangszer a nélkülözhetlen harmoniát szolgáltatta.

Az orgona feladata volt a chorált a hivők emlékezetébe vésni s azt interpretálni.

Ezen feladatot az észak-német orgonista iskola oldotta meg.

Ezen iskola első nagymesterét, Bach Sebestyént, követték azután Händel és Gluck majdnem egyenrangu alkotásokkal.

Mozart és Beethoven pedig a harmoniai müvészet ezen eredményeiből az utolsó következtetést vonták le, mely müvészet az ugynevezett thematikai dolgozatban s az opera sokhangu ensembledarabjaiban származását azon orgonamesterektől világosan dokumentálja.

A chorálok nagy sokasága a német népdalból vette eredetét.

Egy chorál könyvet, a melyben a melodia a felső hangba van áthelyezve, elsőbben Osiander udvari lelkész adott ki 1586-ban.

A 17. század kezdetén a choral-zeneszerzők egész sorával találkozunk.

Ezen kántor- és orgonista-iskolák emeléséhez és támogatásához lényegesen hozzájárultak a számos alapitványok.

Ezen iskolák leghiresebbike volt a lipcsei Thomasiskola, a melynél Bach is működött.

Ezen kántor- és orgonista iskolák emeléséhez és támogatásához lényegesen hozzájárultak a számos alapitványok.

Ezen iskolák leghiresebbikje volt a lipcsei Thomasiskola, a melyen Bach is működött.

Az orgonajáték ez időben nagy elterjedésnek örvendett, különösen Olaszországban és Németalföldön.

Németalföldön az orgonaművészet legnagyobb képviselője volt a ferrarai származásu Frescobaldi (17. század eleje.) Stilusa nagy és előkelő.

Megemlitendők még a német Froberger és Pachelbel, továbbá a hollandi Sweelinck. —

Ezek és mások több mint egy évszázadra terjedő munkálkodásban megteremtették a jellegzetes instrumentálformákat, a melyeket később Bach Sebestyén a szelleme nagyságával betöltött.

Bach hatalmas működésének döntő elemeként hatott a drámai zene-stylus feltalálása. Ebből fejlődött a nagy egyház-cantata s az ujabbi passio.

Ezen korszakban talált bemenetelt a templomba a magánének s az ugynevezett egyházi hangversenyben kar- és magánének élénken és ellenkezetesen egymással szembe léptek.

E mellett a hangszerjáték mind önállóbb érvényre emelkedett.

Ezzel képződött az egyház-cantata (karének) eszméje.

A 17-ik században Schütz Drezdában olasz mintára templom-zenekart létesitett.

1619-ben jelentek meg a több ének- és zenekarra szerkesztett zsoltárai.

Főjelentősége azonban drámai egyházmüveiben fekszik.

Ő irta Opitzzal egyetemben az első német operát, (dalmüt).

Az egyházi zeneszerzemények szövegét természetszerüleg bibliai szövegek és dalversek képezték.

Schütz már a choralkarra is kiterjeszkedett.

Sebastiani pedig 1672-ben Jézus kinszenvedését componálta, melyben a nép-karének a teljes zenekar által kisértetik.

A kardalok az elbeszélésbe szövetnek és a hivők érzetének kifejezését képezik.

A 18. század elején a fölött vitatkoztak, valjon az opera-irály megfelel-e az egyházzenének?

A zenészek és költők igenlőleg válaszoltak és az opera-stilus befogadása mellett voltak.

Igy képződött az opera szöveg alapján az egyházcantata és a passio.

A protestáns egyházzene legkiválóbb mivelője az 1685-ben született Bach János Sebestyén.

Bach „zenei“ családból származik. A hegedüjátékban édesatyja oktatta.

Mint 12 éves fiu régibb orgona szerzeményeket másolt titokban a holdvilágnál, a mivel későbbi szembajának alapját lerakta.

18 éves korában orgonista (kántor) állást nyert Arnstadtban, hol első cantatáját irta.

részt haza vittek amaz igaz elragadtatásból, melynek kifejezéseiben itt áradoztak, ugy bizonyára honfitársaikat is ösztökélni fogják kiállításunk anyagi sikerének elömozditására, hanem millenniumos ünnepünk erkölcsi diadalának nagyobbitására is szolgálna.

HIREK.

— **A kőszegi sörfőzde-részvénytársaság közgyülése.** A sörfőzde-részvénytársaság közgyülése mult vasárnap simán folyt le. *Szájbely* Gyula képviselőnk mint tiszteletbeli elnök a gyülést megnyitván, a fölötti örömének kölcsönzött kifejezést, hogy oly szép számmal gyültek egybe a részvényesek, miből azon következtetést vonta le, hogy a városi polgároknak ezen vállalat iránti érdeke növekedőben van. Ezután a közgyülés a tb. elnök részéről a jegyzőkönyv hitelesitésére javaslatba hozott *Draskovits* Imre, *Freyler* Lajos és *Marton* Károly urakat egyhangulag acceptálta. A közgyülés első tárgyaként az igazgatóság jelentése volt kitüzve. Miután azonban mindeddigelé nem volt lehetséges p o n t o s mérleget kiszitemi, elnök megokolt inditványára a közgyülés határozattá emelte, hogy rendes mérleg elkészitéséig az igazgatóságnak ez iránti jelentésétől ez alkalommal eltekint és e tárgyat a napi rendről leveszi. Második tárgyként szerepelt az alapszabályok megváltoztatása, illetve módositása. A közgyülés csak a 13. § egy csekély formahibáját helyesbitette. A harmadik pontnál, pótválasztásokat illetőleg, ifj. *Unger* Károly 705 szavazattal lőn a felügyelő-bizottságba megválasztva. Ezzel a közgyülés véget ért.

— **Gyászeset.** A könyörtelen halál ismét belemarkolt egy ifju virágzó élet folyásába, elragadván özv. Kultsár Emilia egyetlen leányát, Kultsár Aranka kisasszonyt. E hó 29-én kisérték örök nyugalomra ezen az özvegy édesanyja örömet képezett kedves lényt. Nyujtson vigaszt az édesanyának a Mindenható s tartsa fenn benne az erkölcsi erőt a vallás, mely viszontlátással kecsegtet.

A kiadott gyászjelentés a következő: „Özvegy gógánfai Kultsár Alajosné szül. Nagy Emilia a maga és az összes rokonság nevében fájdalomteljes szivvel tudatja szeretett egyetlen kedves gyermekének gógánfai Kultsár Arankának folyó hó 27-én délelőtti 11 órakor, négyheti sulyos, de Isten akaratán megnyugvó betegeskedése és a végső szentségek ájtatos felvétele után az Urban történt gyászos elhunytát. A boldogult tetemei folyó hó 29-én délelőtti 10 órakor fognak a kőszegi sirkertben nyugalomra helyeztetni; — az engesztelő szt.-mise áldozatok pedig folyó hó 30-án 9 órakor fognak a kőszegi plebániai Jézus-Szive-templomban lelkeüdveért a Mindenhatónak bemutattatni. Kőszeg, 1896. évi julius hó 28-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!“

— **Zene-egylet.** Népszerü polgármesterünk *Tipka* F. és *Szorják* Hugo az ügyvédi kar jeles tagja, azon dicséretes eszmével foglalkoznak, hogy városunkban uj zeneegyletet teremtenek, jobban mondva a régit ismét felélesztik. Mert létezett itt már ilyen egylet, de tespedésuek indulva, tán részvétlenség folytán ismét elaludt. Bizony szükség is van itt Kőszegen, ezen csendes és mintegy az Isten háta mögött fekvő, de különben szép kis városban valamit létesiteni, mi egy kissé kellemesebbé tehetné a társas életet, mely voltakép teljesen hiányzik. Kőszegen elég tere lenne egy ily egyletnek hogy érvényesüljön Jó módu, intelligens elemekben, kik a művészetet felkarolnák, erkölcsileg és anyagilag támogatnák, hál' Isten, hiány nincs és bátorkodunk abbeli reményünk, de határozott várakozásunknak is kifejezést adni, hogy a nagy publikum sem fog szükmarkunak bizonyulni, ha a tervbe vett zene-egylet létesitése és fentartása érdekében áldozatkészsége bármikor is igénybevétetnék. A város hallomás szerint 16 ember számára szándékozik hangszereket bevásárolni. A zenekar oktatását és begyakorlását *Kováts* Ferencz jelenleg a hajdubőszörményi városi zenekar karmestere, s a *Jurisits*-induló szerzője, venné kezébe.

— **A kőszegi honvédeket** a „Soproni Ujság“ szerint Sopronba szándékoznak áttelepiteni. A nevezett ujság erre vonatkozólag ezt irja: „A kőszegi honvédek Sopronban. Értesülésünk szerint a legközelebbi jövőben immár Sopronba kerül a 18. honvédgyalogezred Kőszegen állomásozó zászlóalja is. Most folytak a tárgyalások az illetékes körökkel a honvédezred parancsnoksága részéről s az esetre, ha a terv megvalósul, a mihez alig fér kétség, abból a városra 172,000 frtnyi előny hárul. A soproni 18. honvédgyalogezrednek ismét teljessé tételén Habrovszky József ezredes buzgólkodott leginkább.“

— **Tüzoltóink mulatsága.** A városi önkéntes tüzoltóság mult vasárnap megtartott kerti ünnepélye szepen sikerült. A pompás időjárás, mely ezen testület hasonvállalatainak rendszerint kedvez, ez alkalommal is nagy közönséget csalt ki a sörházkertbe s igy nincs mit csodálni, ha az anyagi siker sem maradt el.

— **Fölülfizetések.** A mult vasárnap, vagyis julius hó 26-án tartott tüzoltó-mulatság alkalmával következő felülfizetések történtek: Hatvan Károly 10 frt; Szovják Hugó 5 frt; Major János prépost 2 frt; özv. Schwartzné és Freyler Lajos 1·50—1·50 frt; Tipka Ferencz, Pfeffel János, Schmidegg gróf, Kováts István dr., Prenner Sarolta, Feigl Gyula, Mohr Mihály, Dreiszker József dr., Hában Henrik, Kováts József kávés, Rusznyák Mátyás, Kaller N. 1—1 frt; Lauringer János dr., Floderer Jenő, Porpaczy János, Kincs István, Uckermann báró, Ecker N., özv. Benda Károlyné, Fücsök János, Waisbecker Henrik, Karner Ferencz, Horváth György, Molnár István, Wisinger Lajos, Schurni N., Willisits Mátyás, Jesztl György, Pultz tábornok, Lindmayer N., Prüszke kapitány, Schneider Gyuláné, Kindl Nándor, Róth Sándor, Heidler alezredes, Kargl Ferencz, Markovits József ügyvéd, Kaisral Károly, Olszewszky Gusztáv, Turcsányi Lajos, Müller Ede, Schwartz Antal, Frankenberger János 50—50 kr.; N. N., Draskovits Imre, Fischer Aloizia, Fartil József 30—30 kr.; Balásch Nándor 20 kr. Összesen 48 frt 90 kr. Ezen felsorolt igen tisztelt uraknak és hölgyeknek hálás köszönetét fejezi ki

a rendezőség.

— **Adományozás.** *Jagits* Antal ur az ó-házon alkalmazott márványtábla költségeinek részbeni fedezéseül 25 frtot bocsátott a helybeli turista-egylet elnökségének rendelkezésére.

— **Köszönet-nyilvánitás.** *Jagits* Antal ur az óházi ezredéves emléképitményre alkalmazott márványtábla költségeinek fedezésére szükséges 25 frtot rendelkezésünkre bocsátván, — adományozónak őszinte köszönetét nyilvánitja

a m. o. turista-egyesület kőszegi osztályának elnöksége.

— **Köszönet.** Azok, kik a millenniumi kiállitás megtekintésére Kőszegi József és Mederl János urak által szervezett és vezetett csoportban résztvettek, meleg köszönetüket nyilvánitják ez uton is vezetőiknek szives fáradozásukért. Ki kell emelniök a vezetők azon tapintatos fáradhatlan buzgó tevékenységét, melylyel lehetővé tették a rövid időt ugy felhasználni, hogy arra jobban semmi féle kalauz sem tehette volna őket képessekké. Fogadják tehát a vezetők ismételt köszönetüket.

— **Tanfolyam-megnyitás.** A kőszegi r. katb. tanitónőképző intézetben jövő tanévben első tanfolyam nyittatik. Felvétetnek mindazon éptestü növendékek, a kik a 14. életévet betöltötték és a polg. iskola 4. osztályát jó sikerrel végezték. Jelentkezés még aug. derekán történjék.

— **Vandalismus.** A mult héten alkalmasint éjjeli garázdálkodók a városházzal szemben nemrég plántált akáczfacskák egész sorát vadállatias módon megrongálták, a tettesek kiléte nem tudatik.

— **Sopron-kőszegi vasut.** A kereskedelmi miniszter dr. *Lenck* Kálmán és dr. *Drechsler* József uraknak a sopron-kőszegi vasut előmunkálataihoz az előengedélyt megadta.

— **Vasutépitési engedély megh o sszabbitása.** A kormány „Lindheim és Társa“ budapesti czégnek a Kőszegről Rőt, Rendek, Léka, N.-Gyirót, Lantosfalva és Pörgölin községek érintésével, az osztrák határig vezetendő h. é. vasut előmunkálatainak teljesithetésére ujabb hat havi engedélyt adott.

— **Ingatlanok forgalma a mult hétről.** Dr. Gerhauser József kőszegi lakos a kőszegi 264. sz. tjkvben irt 1—3. sorsz. 272. összeir. számu házból, a 2—13. sorsz., 15 sorsz., a 4610., (3894—3895.), (3902—3903.), (3920—3921.), (3922—3923.), 4613—4614.), 4902—4904.) és 4905—4907.) hrsz. ingatlanokból $^{4}/_{48}$-ad, illetőleg $^{1}/_{48}$-ad részt vett meg 1200 frtért Gerhauser Viktor laibachi, Gerhauser Hermina, Gerhauser Mária és Gerhauser Sándor villachi lakosoktól.

— **Hirdetmény.** A közutak törzskönyvvezetése tekintetéből a váth—kőszegi törvényhatósági ut s az arra rádülő földterületek közti határ a f. é. augusztus hó 4-én délután 3 órakor a csoói—kőszegi határon kezdődő helyszini bejárás alkalmával fog megállapittatni. Az ezen ut melletti földbirtokosok felhivatnak, miszerint saját érdekükben birtokaikon a bizottságot bevárni szivesked-jenek.

Kőszeg, 1896. julius hó 31-én.

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **Köszönet-nyilvánitás.** K l e i n e r t Mór a „Günser Zeitung“-ban köszönetét fejezi ki a kőszegi polgármester ur nejének, hogy a hátralékos házbért neki elengedte.

— **Zászló-felavatás.** A körmendi önkéntes tüzoltó-egylet f. é. augusztus 16-án fogja zászlóavatási ünnepélyét tartani. Zászlóanyának felkérték dr. Szakács Manó nagybirtokos nejét.

— **Betiltott marhavásár.** A Sárvárott kiütött száj- és körömfájás miatt az aug. 3-án ott tartandó országos vásáron a szarvasmarha felhajtása betiltatott.

— **Kivándorlási statisztika.** A vármegye területéről f. é. január 1-től kezdve junius 30-áig 35 férfi és 19 nő, összesen 54-en vándoroltak ki külföldre. Ezek közül Amerikába ment 49, Szlavoniába pedig 5. Legtöbben a szent-gotthárdi járásból, összesen 21-en távoztak.

— **A „Vasvármegye“** közli, hogy a szombathelyi-ügyvédi kamara választmánya dr. Kronecker József helyettes elnök vezetése alatt f. hó 27-én ülést tartott, melynek egyik fontos tárgyát dr. Korchmáros Kálmánnak a kamara titkári tiszteségéről való lemondása képezte. Dr. Kronecker h. elnök behatóan méltatta a leköszönő titkár érdemeit s tőle szép szavakban bucsut véve sok szerencsét és sikert kivánt neki budapesti uj működéséhez. A titkári teendők vezetésével dr. Szabó László ügyvéd bizatott meg.

— **Csendőrségünk működése.** A vármegyénkben működő m. kir. csendőrségnek utolsó negyedévi működése a következő volt: April hóban letartóztatás történt: gyilkossági kisérletért 3, rablásért 8, lopásért 12, orgazdaságért 2 és igazolvány nélküli csavargásért 18 esetben; — feljelentetett: 13 lopás, 2 orgazdaság, 4 orvvadászat és 9 záróra áthágás, — az éjjeli őrök 573 izben ellenőriztettek. — Május hóban letartóztatás történt: emberöléséért 5, betöréses lopásért 3, lopásért 15 és igazolvány nélküli csavargásért 15 esetben; — feljelentetett: 18 lopás, 10 orgazdaság, 2 orvvadászat és 10 záróra áthágás; — az éjjeli őrök 555 izben ellenőriztettek, — Junius hóban letartóztatás történt: rablásért 2, lopásért 2, gyujtogatásért 1, gyilkossági gyanuért 1 és igazolvány nélküli csavargásért 9 esetben, — feljelentetett: 19 lopás, 6 orgazdaság, 1 orvvadászat, 1 gyujtogatás gyanuja és 9 záróra áthágás; — az éjjeli őrök 631 izben ellenőriztettek.

Több izben messze elgyalogolt, hogy hires mestereket hallgathasson.

1707-ben a thüringiai Mühlhausenbe kerül mint karmester, a következő évben pedig Weimarba, hol akkoriban leginkább mivelték az egyházzenét.

Itt fejlesztette ki a Pachelbel-féle orgona chorálist a lehető tökélyre. Az ujjak technikájának s a pedaljáték uj módja megalapitották messze földre kitünő orgonajátékának a hirét.

Ezen Weimarban való kilencz évi tartozkodása alatt componálta a kedvelt G-moll fugát az orgona számára és a passacagliót C-mollban, a sokhangzásu kimeríthetlenségnek csodáját.

Bach volt az, ki a fugát legfőbb tökélyre emelte.

Weimarban az olasz hangversenyzenét is tanulta megismerni és átpláutálta az orgonára.

Most az orgonachorált is mindinkább átviszi az énekzenére.

Legnagyobb műve az u. n. nagy cantatája és passio-zenéje.

Cantatáinak száma közel háromszáz. A reformatio-cantata („Erős vár a mi Istenünk“) alkalmasint lipcsei tartozkodásának idejéből származik.

1722-ben keletkezett a „Wohltemperirtes Clavier“ cz. zenemüve, mely különben huszonnégy fugát foglal magában egy-egy praeludiummal (előjátékkal).

1723-ban Lipcsébe kapott meghivást, hol mint a hires „Thomasschule“ kántora a „choral-cantatát“ irta.

Utolsó életéveinek legnagyobbszerü müvei a Mátépassio és a H-moll-mise.

Irta továbbá a Sz. János-passiót, s a karácsonyi oratoriumot, mely voltakép hat cantatából áll. —

Mint nagy contrapunctieus tanműve szerepel továbbá a „fuga müvészsége“; szerkesztett nemkülönben számos müvet zongorára és egyéb hangszerekre, ugyszintén zenekarra is s müveiben egyáltalán a polyphon müvészet legnagyobb mestereként bizonyult. Halála 1750. évben következett be.

Vele záródik le a zenének egész világidőszaka. —

A dalmüvészet (opera) a 16. század vége felé keletkezett.

Az a tudat ébredt fel, hogy a személyes beszéd és az egyéni érzet kifejezését nélkülözik a zenében, hogy az ellenpont a maga tisztán elemi és személytelen jellegével az ember mint öntudatos lény természetével ellenkezik és a szókifejezés minden erejét megakasztja.

Meg voltak győződve, hogy a görögök a zenének egy oly személyes nyelvezetével rendelkeztek.

Igy törekedett a hellenisták társasága Fierenzében (Florenz), hol a mediceusok a müvészet és tudományt nagy virágzásra emelték, arra, hogy a valódi zenei nyelvet és további folyamában arra, hogy magát az antik tragoediát helyreállitsa. —

Vicenzo Galilei volt főkép az ókori zene megujitásának szószólója és a zeneszerzőktől kivánta, hogy a szavak hangsulyozására is különösen ügyeljenek. O maga is Bardi-val egyetemben Dante „Poklának“ egy jelenetét zenésitette s midőn ezen kisérlete sikerült, Jeremiás panaszdalaiból egyes verseket is zenésitett.

Ezen most ecsetelt uj zenének atyjául nevezték el Giulio Caccinit, egy florenzi tehetséges és müvelt énekest.

Ugyanily törekvéseknek hódol Rómában Viadana Lodovico zeneszerző is, egyházi hangversenyeket (concerti da chiesa) szerkesztvén egy vagy több hangra, mely hangok hivatva voltak, hogy a solo-éneknek önállóságot és egyuttal teljességet adjanak s azokhoz állandó bassust is füzött az orgona vagy egyéb hangszer számára, mely bassus a harmoniai hézagokat kitöltötte.

Ekként megtalálták a soká keresett egyesséneket és müvészetileg megállapitották Olaszországban a lanténekesek a kik e korban a zenészek külön osztályát képezték a karéuekesekkel szemben.

Mindazáltal inkább szellemes improvisatorok voltak mint valódi componisták.

A puszta naturalismusnak azonban mihamarább helyet kellett engednie a németalföldiek hatalmas technikai-harmoniai müvészetének.

Az olaszok ezen contrapunctikát ugy mint a gotbikát barbárbetörésnek nézték. Később azonban ők maguk is a polyphoniát legnagyobb virágzásnak inditották.

A midőn azután a renaissance szelleme egyedül uralkodóvá lőn, a polyphon zene terén is ismét a melodikus személyes elem lépett előtérbe, melynek sajátlagos első gyümölcse a madrigal volt.

Az első valóságos opera — a dráma zenével — Peri „Dafné“-ja, mely 1594-ben hozatott először Florenzben szinre. —

Ezt követte 1600-ban „Euridice“, melyet elsőbben Rómában adtak elő.

Az uj dramatikai müvészet elsőbben a felső-olaszországi városokban terjedt el.

Az opera kezdetben anyagát, tárgyát a mythologiából vette; azonban az antik görög tragoedia nyoma sem volt benne feltalálható.

Főingert ugyanis elsőbben csak a decoratiók pompájában és a gépezet csodásságában találtak s igy történt, hogy ezen zenei műfaj leginkább uralkodók és más nagyok szolgálatába szegődött és leti ünnepélyességük középpontjává. —

Olaszország volt tehát a dalmü szülőföldje.

(Folytatása következik.)

— **Vármegyénk törvh. bizottsága** aug. 3-án, holnap, rendes közgyülést tart. A fontosabb tárgyak közül felemlitjük mint Kőszeg városát különösen érdeklőt a kereskedelemügyi miniszternek a Kőszegen létesitett kötő-tanműhely és kötő-iparnak a vármegye közönsége részéről erkölcsi támogatásban való részesitése iránti leiratát.

— **Tarcsán** jelenleg 506 fürdővendég időzik. Wehofer József az ottani „Korona"-vendéglő bérlője augusztus 10-én hangversenyt szándékozik rendezni.

— **A Vaskapu megnyitása.** A Vaskapu környékén nagyban készülődnek a megnyitási ünnepségekre, amelyeknek részleteit most állapitják meg. Az ujabb megállapodások szerint az orsovai állomáson Krassó-Szörény vármegye főispánja fogadja a királyt. A megnyitásra leutazó notabilitásokat az orsovai előkelő családoknál szállásolják el, mert az ottani szállodák nem alkalmasak annyi vendég befogadására. A Vaskapu megnyitásához a „Kőrös"-monitort leküldik Orsovára, ahol a monitor teljesen feldiszitve részt vesz a megnyitási aktusban. A monitor képezi a megnyitásnál a katonai diszkiséretet s a monitorról adják majd az üdvlövéseket.

— **Bécsből közlik,** hogy Mária Valéria főherczegné örvendetes családi eseménynek néz elébe. A fenséges asszony a telet Bécsben fogja tölteni.

— **Tüzoltó-kongressus.** A magyar tüzoltó-egyletek országos szövetkezete a millennium alkalmából f. é. augusztus 14—18-ig országos tüzoltó-congressust fog tartani Budapesten.

— **Államtitkár a léghajóban.** Gromon Dezső, honvédelmi államtitkár, julius 31-én délután 3 órakor felszállott a Haszman Frigyes főhadnagy vezetése alatt álló katonai léghajón. A ballon a filatori gáton át a vörösvári-ut felé repült, állandóan 1500 méter magasságban tartózkodva. Solymár környékén a léggömb lassan sülyedni kezdett és 6 óra tájban már 300 méternyi magasságban lebegett. Ekkor elhatározták, hogy leszállnak és ezért kötelet vetettek a földre, hogy az ott dolgozó munkások ezt megragadják. A kötélhez azonban nem nyult senki. A leszállás azért baj nélkül történt meg és az államtitkár még este Hidegkuton keresztül visszakocsizott a fővárosba.

— **Az öngyilkos végrendelete.** Bécsben, a Marx-Meidlingerstrassén az elmult éjszaka egy fán felakasztva találták Machnik Ödön 47 éves vasuti alkalmazottat. Kabátja zsebében egy czédula volt, amelyen blajbásszal irva ez állott: „A kötelet forrón szeretett feleségemnek hagyományozom nevenapjára." Machnik részeges volt s már tiz év óta elválva élt nejétől.

— **A szőlő legujabb veszedelme** „Vészkiáltás!" czim alatt a „P. H."-ban Jókai Mór a következőket irja: Uraim! Szőlősgazdák! Talpra valamennyien! Itt az uj ellenség! Nyakunkon a szőlőmoly: A fillokszeránál, peronosporánál gonoszabb féreg, mert ez a virágzó szőlőfürtöket emészti el. A kecskeméti, halasi szőlők már tele vannak vele! Az idei gyönyörüen igérkező termésnek felét már lepusztitották! Egész hazánkban el vannak már terjedve. Nálam is pusztitanak. Észre lehet venni a jelenlétüket arról, hogy a virágzó szőlők fürtein barna gubanczok táuaduak s azokkal együtt a virágzás után minden szem lepereg, az üres csutka marad ott. Hernyója e pokolbeli féregnek olyan apró, mint a tojásból kikelt selyembogár, alig lehet rátalálni. Ha a feszkét ujjaink közt szétmorzsoljuk, ragadós lesz az ujj hegye, mint az enyvtől. Felét már elpusztitotta az idei termésünknek, de még a másik felét is el fogja pusztitani, mert most átalakul pillévé, az ismét lerakja a peteit a szőlőfürtök kocsányaira s hat hét mulva már az uj ivadék szőlőmoly a zöld fürtöket fogja lerágni. Ezen veszedelmeu rögtön segiteni kell, még pedig teljes egyetértéssel, egyszerre minden szőlősgazdának, mert a molypille repül! A védekezés először is abban áll, hogy kvassziaforgáca és szappenfőzettel bepermetezzük jól a virágzó vagy elvirágzott fürtöket. Ez a kukaczot megöli s a szőlőfürtnek nem árt meg. Azután pedig a molypillék kiirtásához fogunk. A molypille nappal alszik a levél alatt, csak éjjel jön elő. Ennek az elpusztitása végett éjszaka tüzet kell rakatnunk száraz venyigéből a szőlőutakon, annak a lángjába a molypillék belerohannak. Hogy még biztosabban a tüzhöz legyenek csalogatva, ezt kell tennünk: Egy szem aszalt szilvát belemártunk almaszeszbe (kapható minden droguistánál), azt a tüz közelében felakasztjuk czérnára. Ennek az illatára mind oda csábulnak a molypillék s a tüzbe rohannak. Ezzel a védekezéssel siessetek szőlősgazdák, mert ha az idén el nem pusztitjátok a szőlőmolyokat, esztendőre nem szüreteltek egy hold szőlőről egy veder bort!

— **Sürgős értesités a vadászoknak.** A tulajdonképeni vadász-évad aug. 1-jével veszi kezdetét s ez alkalommal nézetünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlenegy politikai napilap, melynek külön „Vadászat" rovata van s melynek szerkesztőségében a birlapi kacsák vadászatán kivül is értenek a vadászathoz, a Porzsolt Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok", mely Szt.-Hubertus hiveinek kényelmére külön vadász-előfizetést nyitott az augusztus-januári sport-évadra 7 frttal s erdészeknek 6 frttal (vagy havonként 1 frt 20 krral.) Ez a lap közli az összes vadászati tudnivalókat, megüresedő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leirását, magánosok és uradalmak lőjegyzékeit, a szarvas-bőgés szalonkahúzás megkezdődését az ország minden részéből vett távirati értesitések alapján szóval nélkülözhetetlen minden igazi vadásznak, nem is szólván arról, hogy a legjobb, legérdekesebb és legfüggetlenebb lapja Magyarországnak. Az ország összes nagy irói rendes munkatársai a kormánynyal és ellenzékkel szemben egyaránt megmeri mondani az igazat, mert senkitől sem fogad el szubvenciót. Az összes lapok sablonjaitól eltérő uj szellem lengi át, az unalmas nagyképü politika számüzve van hasábjairól s ezért óriási elterjedést nyert az előkelő családok körében. Csak tessék egy levelező lapon mutatványszámot kérni („Fővárosi Lapok" kiadóhivatala Budapest, Ferenczieк-tere) s nyolcz napig ingyen küldik azt bárkinek.

Csarnok.

A vámosiak bárója.

Irta: *Vértesy Arnold.*

Kis köpczös emberke volt ócska, régóta divatból kimont szabásu fekete kabátban s olyan kalappal, a milyet talán huszonöt évvel ezelőtt hordtak, vagy talán soha sem hordtak. Inkább látszott valami vén csizmadiának mint magyar mágnásnak. De a vámosiak büszkék voltak rá s ha végigment az utezán, összedugták fejeiket s fontoskodva mondták egymásnak:

— A báró!

Mintha nem ismerte volna apraja-nagyja, az egész Vámos. De azért valahányszor meglátták az utezán, mindig igy szóltak maguk közt:

— Ugyan hová megy a báró?

Pedig azt is tudták, hogy hová megy. Évek óta tudták már, pontosan, szabályosan.

Reggel kilencz órától tizig a piaczon sétál s nézegeti a kövér libákat, kappanokat, csirkéket, a gyümölcsös kosarakat, melyből oly csábitóan kandikál ki a piros cseresznye, az aranyszinü kajszinbaraczk, a körte, az alma, aztán nagy halmokban a zöldség, kerek, kemény, ropogós káposztafejek, hatalmas kalarábék, zöldbab, mely oly puhának látszott, mint a vaj.

A báró sóvár pillantásokkal nézegetett végig mindent, szóba állt a kofákkal és a falusi asszonyokkal, megkérdezte, hogy adják a libát, a csirkét, a barackot, a vajat; de már tudták, hogy semmit sem vásárol, legfeljebb egy csomócska bónapos retket, a mit betakargat a zsebkendőjébe, ugy teszi a kabátja hátulsó zsebébe.

Tizenegy óra felé bemegy a czukrászhoz:

— No? hogy van Rapcsák? Bejöttem magához egy kicsit.

Minden nap igy megy ez s minden nap ugyanazt feleli Rapcsák czukrász. Kö zöni alásan, csak meg van valahogy, ámbár az idő mulik, az ember öregszik. Hát a méltóságos ur?

— No, no, én is csak meg volnék, — felel a méltóságos ur.

Ő méltósága kérdezősködik a teinsasszonykáról s arra bejön a boltba a teinsasszonyka, kövér, már cseppet sem fiatel Matrona. Legelső dolga, hogy az urát pirongatja:

— Ejnye, meg sem kinálod a méltóságos báró urat?

A czukrász ugyan már kinálta, de a méltóságos báró ur semmit sem fogadott el s a teinsasszonyka is hiába kinálja. Nagy erőltetésre, hogy „legalább az én kedvemért" ezt az egyet, elvesz egy darabka almás lepényt.

— Nagyszerü, — dicséri az asszonynak, a ki az almás lepényeket maga készíti — felséges. Meg kellene aranyozni érte a kezét.

De hiába kinálják, hogy hát tessék még egyet, no legalább még egyet; nagyon ritkán sikerül megetetni vele még egy másodikat.

Félórai beszélgetés után menni készül s kotorász a zsebében. Fizetni akar.

— No az volna szép, — támadnak reá a cukrász is meg a czukrásznő is.

És erőnek erejével vissza kell dugnia zsebébe a pénzt.

— De akkor nem jövök többé magukhoz, — zsémbel a báró.

Másnap azonban mégis csak eljön. Harmincz év óta jár már oda. Oda járt, mikor még a Rapcsák apósáé volt a bolt s oda fog járni, ha még él, mikor majd a Rapcsák fia veszi át az üzletet.

Fél tizenkettőkor a plebániára ballag, a hol rendesen ott marasztalják ebédre. Hiába tiltakozik, hogy nem marzdhat, igazán nem maradhat. Noha próbál elszökni, de megcsipik s a plebános, a ki jókedvü, vendégeskedni szerető házigazda, kitalálta a módját, hogy kell a méltóságos bárót ott tartani. Eldugják a kalapját.

Az erőszaknak kénytelen engedni ő méltósága s duzzogva leül az ebédhez. De olyan szives házigazdára nem lehet sokáig haragudni a őméltósága is kiengesztelődik.

A plébánosnak finom borai vannak s szeret koczintgatni.

— No méltóságos uram, még ebből a visontaiból. Ebből a neszmélyiből.

Ő méltósága azonban elháritja:

— Nem, édes papom, köszönöm, már nem.

Nagyon mértékletes ember, kevoset iszik, keveset eszik, ámbár torkig lehetne ennie, innia, mert Vámoson mindenfelé hivogatják ebédre, vacsorára, főkép ha vendég van valamelyik háznál, a mikor nagy dicsőségére szolgál az a háziurnak meg a háziasszonynak, hogy báró is ül az asztalnál.

Néha a háziasszony erővel bedug a zsebébe egy csomó szalon czukorkát vagy egy szép narancsot. Azt haza viszi a könyvkötő gyerekeinek, a kinek házában lakik. Ha a plébános vagy Borberekyék egy pár palaczk finom visontait vagy neszmélyi aszut küldnek, avval mindig a könyvkötőnek kedveskedik. Az asszonynak virágot is hoz a Borberekyék kertjéből, a legnagyobbik fiunak pedig olvasni könyveket a kaszinóból.

Az egész háznép szereti s ki nem eresztené onnan a világért sem, ámbár minden esztendőben el akar költözködni.

— Azt a csufot már csak nem cselekszi rajtunk a méltóságos báró ur? — tiltakozik a könyvkötő.

Aztán a felesége kezdi rá:

— Hát itt hagyná a méltóságos ur ezeket a szegény gyerekeket, akik ugy szeretik?

A nagy kérésre a báró aztán megmarad, csak az az aggodalma, hogy nagyon felszaporodik a házbér.

— Hát badd szaporodjék, annál jobb, felel a könyvkötő, ki jómódu ember s nem szorult rá, hogy azért a két szobácskáért ott hátul az udvarban pontosan megkapja a házbért.

Ugy sem venné azt ki más. Vagy ha kivenné, ki tudja, miféle rongyos szemét nép. Mig igy az egész város tudja, hogy nála lakik a báró s becsülete van az egész városban.

Délután 5 óra felé a báró a kaszinóba megy. Akármilyen az idő, zuzmarás, hideg vagy égető meleg, zivataros, szeles, esős, olyankor mindig láthatják a vámosiak, hogy igyekszik a kaszinó felé.

Ott várja egy kis társaság, a legelőkelőbbek: az alispán, a polgármester, a törvényszéki elnök. Négyesbe leülnek tarokkozni s mindig az a vége, hogy a báró nyer egy par hatost, néha egy forintot, kettőt is.

Bámulatos szerencséje van a méltóságos báró urnak, — fejezi ki nézetét a polgármester.

A törvényszéki elnök, a ki finom gavallér, ugyanazon a nézeten van, az alispánnak ellenben az a nézete, hogy szörnyen rosszul játszik a polgármester is, meg a törvényszéki elnök is. Hiszen ilyen játék mellett el kell vesznie az embernek, ha a legjobb kátyát kapja is a kezébe.

De a törvényszéki elnök s a polgármester tovább is csak ugy játszanak, azzal a gyöngéd diskrét kiméletteI s hagyják nyerni ő méltóságát.

Abból a néhány hatosból olykor-olykor elköit ugyan ő méltósága kettőt, hármat, ha nincs meghiva sehová vacsorára, a mi ritkaság. Többet azonban nem költ; egy kis pörkölt vagy egy pár tormás virsli és egy pohár sör teljesen elég.

Kinálgatják ugyan Bárdosy, Kékedy, Grosz, a szájas ügyvédek, a kik itt vacsorálnak a sörcsarnokban:

— Ide tessék telepedni közénk.

S hozatnának neki vacsorát, bort, fizetni akarnának érte: de a báró következetesen visszautasit minden afféle bizalmaskodást.

Otthon berakja a pénzt egy skatulyába, melyen hajdan, valamikor huszonöt évvel ezelőtt czukrozott gyümölcs volt — egy kucséber kosarában.

S eszébe jut az az este, mikor egy majálison egy szép fiatal leánynyal együtt fogyasztották el annak a skatulyának a tartalmát, nagy vezetés és sugdosás közt, megfelezve, egy darabot vett a leány magának, egyet a fiatal ember szájába dugott.

Mert akkor még karcsu ifju volt ő méltósága, nem ilyen megőszült, elhizott vén ember. Rég elmult idő, melyből csak ez az üres skatulya maradt emlékül, a miben most a pénzecskéjét tartogatja.

Hej, ha akkor akarta volna, csak egy szót kellett volna szólnia s az a szép, nagy emeletes ház a piaczon meg a többi hozzá való vagyon most Borbereky Imre helyett az övé lehetne. Most nem kuczorogna itt ebben a kis udvari szobában, hanem abban a fényes lakásban ülhetne, saját fogatán kocsikázhatna s a helyett, hogy Borbereky Imre hivja meg őt ebédre, ő nihatná meg Borberekyt.

De egy vasátus leányát csak nem vehette el. Azt nem tehette.

Tudja, hogy vannak mágnások, a kik megeselekesznek effelét, de ő tisztán megőrizte családjának nevét, tisztán, folt nélkül.

Nyilt-tér.*)

Krondorfi savanyuviz.

Stefania trónörökösné forrás,

kitünő gyógyviz,

kedveltasztali viz.

Kapható Kőszegen: Jánosa Gyula urnál, és minden füszerkereskedésben.

Hamisitott fekete selyem. Égessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből s a hamisitás rögtön kiderül: Mert mig a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsirosszinü-szallonás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszállni a festanyagtól telittetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisitványé nem. — ***Henneberg G.*** (cs. és kir. udvari szállító) ***selyemgyára Zürichben*, hazhoz szállitva, postaber és vámmentesen szivesen küld** bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Gabnaárak.

Buza	100 kilo	. .	7	frt.	30	krtól	7	frt. 35	kr-ig.
Rozs	„	. .	6	„	70	„	6	„ 75	„
Árpa	„	. .	5	„	—	„	5	„ 10	„
Kukoricza	„	. .	5	„	40	„	5	„ 45	„
Zab	„	. .	6	„	05	„	7	„ —	„

Piaczi árak.

		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	14	—
„ II.	„	13	—
Rozsliszt I.	„	13	50
„ II.	„	9	—
Buzakorpa	„	5	25
Rozs „	„	5	—
Köleskása	„	13	50
Dara	„	16	—
Árpa dara	„	7	—
Széna	„	2	70
Szalma	„	1	60

	frt.	kr.
100 kilo burgonya	1	85
Marha zsir	—	68
	kr.	
Marhahus . 1 kilo	48	—60
Disznóhus . „	56	—60
„ zsir . „		68
Borjuhus . „	56	—80
Birkahus . „		36
	frt.	kr.
1 méteröl bükkfa	14	—
„ „ dorong	12	—
„ tölgyfa	9	40
„ „ dorong	7	60

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal.				
	Középeurópai idő.	reggel	d. e.*		d. u.	este†
—	**Kőszeg** ind.	4^{50}	8^{05}	11^{51}	4^{26}	8^{45}
6	Lukácsháza (m. h.)	5^{03}	8^{18}	12^{04}	4^{40}	8^{59}
12	Német-Gencs (m. h.)	5^{19}	8^{35}	12^{20}	4^{57}	9^{15}
18	**Szombathely** érk.	5^{33}	8^{50}	12^{34}	5^{12}	9^{30}
—	**Szombathely** ind.	6^{45}	11^{04}	3^{15}	7^{05}	9^{55}
7	Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	11^{19}	3^{31}	7^{21}	10^{10}
13	Lukácsháza (m. h.)	7^{19}	11^{35}	3^{49}	7^{38}	10^{27}
18	**Kőszeg** érk.	7^{31}	11^{47}	4^{01}	7^{51}	10^{40}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjsz.	2.40	reggel	8.55	d. u.	12.39	este	10.48
Vép . . .	„	2.56	„	—.—	„	12.52	„	11.01
Sárvár . .	„	3.26	„	9.21	„	1.15	„	11.26
Kis-Czell .	reggel	4.46	„	9.50	„	2.18	„	12.06
Győr . . .	d. e.	10.34	„	11.18	„	5.03	„	2.38
Bpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	2.10	este	9.20	„	7.30

Budapestről.

Budapest .	regg.	8.35	d. u.	1.35	d. u.	2.05	este	9.30
Győr . . .	d. e.	11.30	„	4.35	„	5.30	„	2.10
Kis-Czell .	d. u.	1.49	este	6.03	este	8.49	„	4.11
O.-Aszonyfa	„	—	„	—	„	—	„	—
Sárvár . .	„	2.23	„	6.26	„	9.34	„	4.45
Vép . . .	„	2.49	„	—.—	„	10.07	reggel	5.12
Szombath. é.	„	3.02	„	6.55	„	10.23	„	5.25

Kötö-gép. Kézi-munkák. Minta-nyomda.

Van szerencsém ssives tudomásvétel czéljából ezennel közhirré tenni, hogy a **Pallis** (rózsa) **uteában 19. sz. a.** a Leitner-féle ház földszintjén mintázott, félig és egészen kész kézimunkákból nagy raktárt tartok, ugyszinte kötőszerekből és minden hozzávaló anyagokból. Kötőgépemmel uj harisnyákat, vagy régieknek kijavitását igen olcsón és gyorsan eszközölhetem. Női himző-munkákhoz való minta (elö) nyomtatásra nagy készlet.

Sziveskedjenek minderről maguknak bármikor meggyőződést szerezni.

Mély tisztelettel

Quell Mária.

4—5°. mellett

rendes és rendkivüli **jelzálog-kölcsönöket kieszközöl,** valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5 °/₀-kal rendezi, gyorsan és discrét minden előleg nélkül.

Hercseg Sándor

Budapest, Gyár-uteza 19.

Üzlet-áttétel.

Alulirott tiszteletteljesen bátorkodom nagyrabecsült pártfogóimnak becses tudomására hozni, hogy **f. évi augusztus i-évei**

uri- és női czipész-

üzletem

már nem a Waisbecker-féle hanem a **Berzsenyi-féle** házban, **Jurisits-tér** (Belváros, az ó-templom átellenében) lesz.

Egyuttal a leghálásabb köszönetemet fejezem ki az eddig oly nagy mértékben irántam tanusitott bizalomért és bátorkodom t. pártfogóimat felkérni. hogy ezen bizalmukat számomra a jövöben uj lakásomban is fenntartani sziveskedjenek.

Kitünő tisztelettel:

Kálmán Lajos,

uri- és női czipész **Kőszeg,** Jurisits-tér

Gyári raktár vászon-nemüekben!

Nagyon tisztelt vevőink közóhajának megfelelve, raktárunkat **vászon nemiekben** megnagyobbitottuk és sikerült a legnagyobb gyárokkal azon megállapodásra jönni, hogy gyártmányaik elárusitása kizárólagosan mi általunk eszközölhető, a mi által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legelső minőségü vászon-nemüek nemcsak a legnagyobb választékban, de legolcsóbb **gyári árért** csakis nálunk szerezhetők be.

Gyári raktárt tartunk:

Rumburgi lepedő-, kreász-, éé czérna-vásznakban. Csikos és damast gradlikban. Abross és asztalkendőkben. Törülközők. és kanvász-vásznakban ugymint **siffonokban.**

Kész menyasszonyi kelengyék

a legnagyobb választékban és legizlésesebb kidolgozásban folyton raktáron vannak, ugyszintén azok elkészitését elvállaljuk és legrövidebb idő alatt szállithatjuk. A nagyon tisztelt közönség bizalmát és minél számosabb látogatását kérve tisztelettel

Fröhlich és Stauber,

divatáruháza Szombathely.

PERL ARNOLD, Győr szab. kir. város törvényhatósági állatorvosának

JOCKEY FLUIDJA

Minden gazdaságban nélkülözhetlen

Biztosan ható szer a tulerőltetett állatok izmainak folytonos jókarban tartására, valamint a kimerülés, fáradtság, izomcsúz, vállbénaság, időszaki sántaság, a végtagok lobos bántalmai és merevsége eseteiben. Számos köszönőirat betekintésre áll.

Főraktár **Szentmihályi Gyula** gyógyszertárában Győrött.

Egy üveg ára 2 korona.

Friss töltésben:

Jánosa Gyulánál

Kőszegen

és a kút-igazgatóságnál

Rohitsch-savanyu-kút.

Országos Rohitschi savanyukút

Stájerország tulajdona

ajánlva az ország legelőkelőbb szakemberei által.

Tempel-forrás,

legjobb üditő-ital és védő-szer járvány ellen.

Kommer Antal

Metropole

szálloda

Budapest, Kerepesi-ut 58. sz. alatt

a villamos vasut és a lóvasut, valamint a központi pályaudvar és két szinház közvetlen közelében, **ujonnan berendezett, a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő szálloda, 120 vendegszobával, felhuzó-gép, villanyvilágitás és gőzfütéssel az összes helyiségekben.**

Szoba árak: 2 frttól feljebb beleértve fütés, világitás és kiszolgálás, miért is külön felszámitások nem eszközöltetnek.

Jelzálogkölcsönöket

földbirtokra 3½°/₀, házakra 4½°/₀, másnemü ingatlanokra 5°/₀ mellett

legmagasabb összegekben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek.

Erdő kihasználások, birtok parczellázások átvétele.

Birtokok szövetkezeteknek hasasu lefizetéai tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD“

közgazdasági vállalat,

Budapest, Király-uteza 70. szám.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.